

MASARYKOVA UNIVERZITA EKONOMICKO-SPRÁVNÍ FAKULTA

Mezinárodní finance

Základní definice

- **Mezinárodní finance** - chápeme jako systém peněžních vztahů, jejichž prostřednictvím dochází k pohybu peněžních fondů v mezinárodním měřítku (mezi domácími a zahraničními subjekty a mezi zahraničními subjekty navzájem).

Základní definice

- Domácími subjekty rozumíme tzv. **devizové tuzemce** (neboli rezidenty dané země) - fyzické osoby s trvalým pobytem na území daného státu a právnické osoby se sídlem na území daného státu.
- **Devizovými cizozemci** rozumíme zahraniční subjekty, které podle platných právních opatření nelze považovat za devizové tuzemce. Jsou to tedy fyzické a právnické osoby jiných států nebo subjekty (organizace) nadnárodní.

Cíl mezinárodních financí

- **Cílem mezinárodních financí je vytvářet měnové, úvěrové, platební a jiné finanční podmínky pro plynulý rozvoj mezinárodní spolupráce, zejména v oblasti mezinárodního obchodu a investování.**
- **Platí, že soukromí investoři, podniky a další subjekty se snaží o dosahování svých cílů i v mezinárodním měřítku, tzn. prostřednictvím mezinárodních financí.**

Motivy mezinárodního pohybu peněz

- Dovoz a vývoz zboží a služeb
- Transferové (jednostranné) platby
- Mezinárodní pohyb kapitálu (investování)
- Zajišťovací operace proti ztrátám vyplývajícím ze změn devizových kurzů a úrokových sazeb

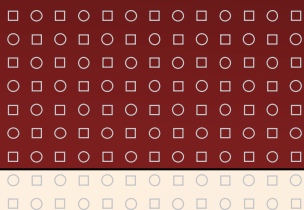
Platební bilance

- **Platební bilanci** rozumíme systematický statistický záznam všech ekonomických transakcí, které byly uskutečněny mezi devizovými tuzemci a cizozemci za určité zvolené období (zpravidla jeden rok).
- Jedná se o **bilanci všech ekonomických transakcí** mezi devizovými tuzemci a cizozemci. Proto se někdy používá název **ekonomická platební bilance**.

Horizontální struktura platební bilance

■ I. Běžný účet

- Obchodní bilance
- Bilance služeb
- Bilance výnosů
- Běžné převody

Horizontální struktura platební bilance

■ II. Kapitálový účet

■ III. Finanční účet

- Přímé investice
- Portfoliové investice
- Finanční deriváty
- Ostatní investice (dlouhodobé, krátkodobé)

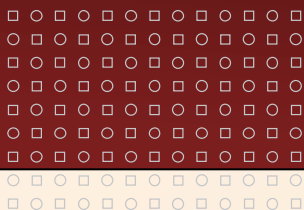

Horizontální struktura platební bilance

- **IV. Saldo chyb a opomenutí, kurzové rozdíly**
- **V. Změna devizových rezerv**

Vertikální struktura platební bilance

- Všechny transakce v platební bilanci můžeme členit na **operace kreditní a debetní**. Základním kritériem tohoto členění je vztah příslušné operace k devizové nabídce a poptávce.
- **Kreditní operace** vytváří na trhu devizovou nabídku.
- **Debetní operace** představují na trhu devizovou poptávku.

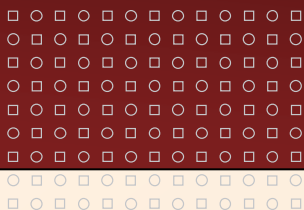
Vymezení salda platební bilance

- **Dílčí salda platební bilance**
- **Kumulativní salda platební bilance**

Devizové kurzy

- **Devizový kurz** udává, v jakém poměru se dvě měny vzájemně přepočítávají a směňují. Jedná se o cenu jedné měny vyjádřenou v jednotkách jiné měny.
- **Devizový kurz** udává, kolik domácích měnových jednotek (např. CZK) musíme zaplatit za jednu jednotku zahraniční měny (např. EUR) - tzv. **přímá kotace devizového kurzu**, resp. kolik zahraničních měnových jednotek stojí jedna jednotka domácí měny - tzv. **nepřímá kotace devizového kurzu**.

Kvalitativní charakter jednotlivých měn

- Nesměnitelné měny
- Měny interně směnitelné
- Měny externě směnitelné

Vývoj devizových kurzů

- **Apreciace (zhodnocení) měny** - zvýšení hodnoty měny vlivem tržních faktorů.
- **Depreciace (znehodnocení) měny** - snížení hodnoty měny vlivem tržních faktorů.

Vývoj devizových kurzů

- **Revalvace měny** - zvýšení hodnoty ústředního kurzu (v systému pevných kurzů) zásahem centrální banky.
- **Devalvace měny** - snížení hodnoty ústředního kurzu (v systému pevných kurzů) zásahem centrální banky.

Determinanty devizových kurzů

- Nabídka a poptávka po devizách v souvislosti s operacemi v platebních bilancích
- Inflační a úrokový diferenciál
- Mezinárodní Fisherův efekt
- Spekulace na devizových trzích
- Zajišťovací operace na devizových trzích
- Intervence centrálních bank
- Ekonomické a politické podmínky
- Prohlášení významných osobností
- Očekávání účastníků devizového trhu

Systemy devizového kurzu

- **System devizového kurzu** představuje soubor pravidel a mechanismů tvorby devizového kurzu a jeho řízení ze strany centrální banky.
- **Systemy devizového kurzu** členíme na:
  - Systemy pružných kurzů
  - Systemy nepružných kurzů

Systemy pružných kurzů

- Systém volně pohyblivých devizových kurzů - floating
- Systém kurzů s řízenou pohyblivostí - řízený floating
- Systém pevných kurzů
- Systém kurzů vázaných
- Systém regionálně pevných devizových kurzů
- Systém pevných kurzů s postupnými změnami parit

Devizový trh

- **Devizový trh** můžeme definovat jako místo, kde se střetává poptávka po peněžních instrumentech denominovaných v jedné národní měně s nabídkou peněžních instrumentů denominovaných v jiné národní měně.
- Na devizovém trhu tedy dochází ke konverzím jedné měny do druhé.

Subjekty devizového trhu

- Soukromí investoři
- Firmy
- Finanční instituce nebankovního charakteru
- Obchodní banky
- Centrální banky
- Brokeři